

LỜI MỞ ĐẦU

1. Lý do nghiên cứu

TTCK Việt Nam đã chính thức hoạt động được hơn 20 năm. Thị trường có sự tăng trưởng đã kể như vẫn chưa đúng kỳ vọng của các nhà đầu tư. Có thể thấy rằng hàng năm các công ty mới được niêm yết trên TTCK rất nhiều nhưng quy mô chưa tương xứng, nhiều mã cổ phiếu gián đoạn giao dịch trong nhiều ngày, TKCP thấp hơn so với TTCK của các nước cùng khu vực. Năm 2023, Tổ chức xếp hạng thị trường FTSE Russell nhận định TTCK Việt Nam là “điểm sáng” ở Châu Á khi có nhiều bước tiến vượt bậc hậu đại dịch Covid 19. Trong quá trình ngày một phát triển của TTCK Việt Nam thì việc TKCP là một trong những vấn đề cấp thiết.

Bên cạnh đó để tăng TKCP ở TTCK Việt Nam hiện nay thì cần xem xét một cách tổng quan các nhân tố tác động, quan trọng hơn hết là sức mạnh nội tại của công ty niêm yết phát hành cổ phiếu. Cùng với những đặc điểm cơ bản như lợi nhuận kỳ vọng và rủi ro, khía cạnh thanh khoản đặc biệt quan trọng đối với các nhà đầu tư khi họ quyết định cổ phiếu nào hấp dẫn đầu tư. Trong cùng điều kiện kinh tế, tính thanh khoản của từng cổ phiếu khác nhau đáng kể. Vì vậy câu hỏi đặt ra là - yếu tố nội bộ nào của công ty có tác động lớn nhất đến tính thanh khoản của cổ phiếu.

Việc nghiên cứu toàn diện về đặc điểm của công ty ảnh hưởng đến TKCP là một lựa chọn cần thiết đối với TTCK Việt Nam. Xuất phát từ tính cấp thiết được đề cập, tác giả đã lựa chọn đề tài ***“Ảnh hưởng của đặc điểm công ty đến thanh khoản cổ phiếu niêm yết trên sàn Hose”***

2. Mục tiêu nghiên cứu

Mục tiêu tổng quát của đề tài đó là tập trung vào các đặc điểm của công ty ảnh hưởng đến tính thanh khoản cổ phiếu, từ đó kiến nghị các chính sách tiêu biểu nhằm gia tăng tính thanh khoản cổ phiếu, góp phần phát triển thị trường hoạt động hiệu quả.

Đề tài hướng đến các mục tiêu cụ thể cần đạt được như sau:

- Ước lượng ảnh hưởng của đặc điểm công ty đến TKCP
- Xác định và ước lượng mối quan hệ phi tuyến giữa tỷ lệ nợ và tính TKCP

- Kiến nghị một số chính sách đến doanh nghiệp, nhà đầu tư và các nhà hoạch định chính sách nhằm gia tăng TKCP, góp phần phát triển thị trường hiệu quả.

3. Câu hỏi nghiên cứu

Đề tài mong muốn trả lời được các câu hỏi nghiên cứu như sau:

- Các đặc điểm công ty nào ảnh hưởng đến tính TKCP và chiều hướng ảnh hưởng này như thế nào?
- Liệu có tồn tại mối quan hệ phi tuyến giữa tỷ lệ nợ và tính TKCP?
- Đây là biện pháp được đề xuất nhằm gia tăng tính TKCP, góp phần phát triển TTCK hiệu quả?

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của đề tài là các đặc điểm của công ty tác động đến tính thanh khoản của cổ phiếu.

Phạm vi nghiên cứu là các công ty trên Sở giao dịch Chứng khoán TP.HCM giai đoạn từ năm 2009 đến 2023

5. Phương pháp nghiên cứu

Đề tài sử dụng phương pháp nghiên cứu định lượng với các kỹ thuật được sử dụng như sau: Trong quá trình xây dựng mô hình nghiên cứu, tác giả thực hiện phương pháp tổng hợp và phân tích thông tin từ các công trình nghiên cứu về thanh khoản cổ phiếu và các đặc điểm của công ty ảnh hưởng đến thanh khoản cổ phiếu trong nước và nước ngoài. Thông qua kết quả phân tích và đánh giá từ các nghiên cứu trước góp phần xác định và hình thành cơ sở lý thuyết của đề tài.

Đề tài sử dụng các số liệu của các công ty niêm yết trên TTCK Việt Nam từ năm 2009 đến năm 2023. Các phương pháp được sử dụng như thống kê mô tả, kiểm định tự tương quan, kiểm định đa cộng tuyến và hồi quy tuyến tính để qua đó lựa chọn được mô hình phù hợp với đề tài. Các nhân tố của công ty tác động đến TKCP được xác định trong mô hình nghiên cứu định lượng bao gồm: quy mô công ty, khả năng thanh toán, khả năng sinh lời, số năm thành lập và tỷ lệ nợ. Bên cạnh đó còn xem xét việc tác động như tăng trưởng kinh tế, lãi suất và lạm phát để có thể đưa ra được mô hình phù hợp nhất.

6. Ý nghĩa nghiên cứu

Thanh khoản cổ phiếu là một yếu tố quan trọng trong việc đánh giá rủi ro và lợi nhuận của một khoản đầu tư. Các nhà đầu tư thường ưa chuộng cổ phiếu có thanh khoản cao vì chúng có thể dễ dàng mua bán mà không gây ảnh hưởng lớn đến giá. Hiểu rõ các đặc điểm của công ty ảnh hưởng đến thanh khoản giúp nhà đầu tư đưa ra quyết định chính xác hơn về việc mua hay bán cổ phiếu. Nhà đầu tư có thể sử dụng thông tin này để phân bổ danh mục đầu tư một cách hợp lý, tránh tập trung vào các cổ phiếu có thanh khoản thấp, từ đó quản lý tốt hơn rủi ro thanh khoản. Nghiên cứu cho thấy các đặc điểm như minh bạch tài chính, chất lượng quản trị, quy mô công ty, và cơ cấu vốn có thể ảnh hưởng đến thanh khoản cổ phiếu.

Khi công ty hiểu được những yếu tố này, họ có thể áp dụng các biện pháp cải thiện quản trị và tăng cường minh bạch để nâng cao thanh khoản cổ phiếu, từ đó nâng cao giá trị thị trường. Các công ty có cổ phiếu thanh khoản cao thường dễ dàng thu hút vốn từ các nhà đầu tư, nhờ niềm tin rằng họ có thể dễ dàng thoát khỏi khoản đầu tư khi cần. Điều này đặc biệt quan trọng trong việc huy động vốn thông qua phát hành cổ phiếu mới hoặc các đợt IPO. Các nghiên cứu giúp nhận diện những yếu tố công ty ảnh hưởng đến thanh khoản, từ đó các công ty và cơ quan quản lý có thể áp dụng biện pháp tăng cường thanh khoản, giúp giảm chi phí giao dịch cho nhà đầu tư và cải thiện tính hiệu quả của thị trường chứng khoán.

7. Cấu trúc của đề tài

Chương 1. Cơ sở lý luận: Đưa ra các lược khảo các nghiên cứu, các khái niệm về thanh khoản cổ phiếu và các đặc điểm của công ty tác động đến thanh khoản cổ phiếu

Chương 2. Phương pháp nghiên cứu: Từ các lược khảo lý thuyết đã đề cập ở chương 1, từ đó đưa ra khung nghiên cứu và các giả thuyết nghiên cứu cho đề tài.

Chương 3. Kết quả nghiên cứu và kết luận: Sử dụng các số liệu thống kê thực tế thu thập được để phân tích, kiểm định sự đúng đắn của mô hình đã xây dựng. Qua đó đưa ra mô hình hợp lý nhất về các nhân tố tác động đến thanh khoản cổ phiếu và kết luận các ý chính của đề tài.

